

Stanisław Araszczyk

Nowy "Katechizm" o liturgii

Wrocławski Przegląd Teologiczny 1/1, 83-84

1993

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OMÓWIENIA I RECENZJE

KS. STANISŁAW ARASZCZUK

NOWY KATECHIZM O LITURGII

Nowy *Katechizm* stara się wyjaśnić szereg problemów dotyczących życia Kościoła. Jednym z nich jest pytanie o liturgię. Odpowiadając na nie, stwierdza on, że w Symbolu wiary Kościół wyznaje Tajemnicę Boga w Trójcy Przenajświętszej i Jego postanowienie wobec całego stworzenia. Ojciec wypełnia tajemnicę swej woli, dając swojego umiłowanego Syna i swojego Ducha dla zbawienia ludzi i chwały swego Imienia. Jest to misterium Chrystusa objawione i realizowane w historii według mądrze uporządkowanego planu, który św. Paweł nazwie „ekonomią Tajemnicy”, a tradycja patrystyczna „ekonomią Wcielonego Słowa” albo „ekonomią zbawienia”. W tej nowej ekonomii zbawczej, zapoczątkowanej Wcieleniem, głównym wydarzeniem jest paschalna tajemnica Męki, Śmierci, Zmartwychwstania i Wniebowstąpienia Chrystusa.

Kościół sprawuje tę tajemnicę, przez którą Chrystus dokonał dzieła naszego zbawienia, głównie w liturgii. Liturgia stanowi bowiem dalszy ciąg zbawczego posłannictwa Chrystusa i przedłuża w czasie rzeczywistość jedyną i niepowtarzalną, jaką jest misterium paschalne. To misterium Chrystusa Kościół ogłasza i sprawuje, aby wierni według niego żyli i dawali o nim świadectwo.

Kontynuacja dzieła zbawienia przez Ofiarę i sakramenty stanowi treść liturgii oraz szczyt i źródło życia Kościoła. Dlatego też druga część *Katechizmu* jest zatytułowana *Celebracja chrześcijańskiej tajemnicy* i obejmuje dział mówiący o liturgii jako misterium i celebracji – „Ekonomia sakramentalna”, i drugi o poszczególnych sakramentach i sakramentaliach – „Siedem sakramentów Kościoła”.

Wyjaśniając, czym jest liturgia, *Katechizm* nawiązuje w znacznej mierze do *Konstytucji Liturgicznej* Soboru Watykańskiego II. W myśli soborowej Kościół przez czynność liturgiczną kieruje do Boga uwielbienia i prośby. Jednocześnie ta sama czynność sprowadza na Kościół i jego członków łaski odkupienia. Liturgia jest więc dziełem Chrystusa i zarazem działaniem Jego Kościoła. Urzeczywistnia Kościół jako znak widzialny komunii Boga z ludźmi. Zobowiązuje jednocześnie wiernych do nowego życia we wspólnocie. Wymaga, żeby wierni brali w niej udział świadomie, aktywnie i owocnie.

Nie wyczerpuje ona jednak całej działalności Kościoła i dlatego może być włączona w ewangelizację, pogłębienie wiary i nawrócenie. A więc jest w stanie przenieść swoje owoce w życie wiernych – nowe życie według Ducha, obowiązek w misji Kościoła i służbie jego jedności.

Liturgia, według *Katechizmu*, jest szczytem, do którego zmierza działalność Kościoła i jednocześnie jest źródłem, z którego wypływa cała jego moc. Z tego

powodu jest ona miejscem uprzywilejowanym katechezy Ludu Bożego. Katecheza bowiem jest istotnie złączona z całą działalnością liturgiczną i sakramentalną, dlatego jest w sakramentach, a przede wszystkim w Eucharystii, w której Jezus Chrystus działa w pełni dla przemiany ludzi.

Jest ona również, podobnie jak sam Kościół, świętym znakiem rzeczywistości nadprzyrodzonej. W niej uwielbiony Chrystus mocą Ducha Świętego objawia misterium paschalne w Kościele. Duch Święty jest tym, który przygotowuje zgromadzenie na spotkanie z Chrystusem, przybliża wierzącym tajemnicę Chrystusa, uobecnia dzieło zbawcze i czyni owocnym dar wspólnoty w Kościele. Sprawia także, że znaki i symbole odnoszące się do stworzenia, do życia ludzkiego i historii zbawienia, które zawiera celebrowana liturgia, stają się nośnikami akcji zbawienia i uświęcenia. Dlatego każdy obchód liturgiczny, przypomina *Katechizm*, jako dzieło Chrystusa – Kapłana i Jego Ciała, którym jest Kościół, jest czynnością w najwyższym stopniu świętą, a żadna inna czynność Kościoła nie dorównuje jej skuteczności z tego samego tytułu i w tym samym stopniu.

KS. MAREK KORGUL

FORMACJA KATECHETÓW W NOWEJ SZKOLNEJ RZECZYWISTOŚCI

W dniach 9 i 10 lutego br. w murach Salezjańskiego Instytutu Wychowania Chrześcijańskiego w Warszawie odbyło się sympozjum na temat *Formacja katechetów w nowej szkolnej rzeczywistości*. Zorganizowała je Konsulta Sekcji Wykładowców Katechetyki i Pedagogiki Wyższych Seminariów Duchownych Diecezjalnych i Zakonnych. Wzięli w nim udział przede wszystkim wizytatorzy diecezjalni i wykładowcy katechetyki, a także osoby zaangażowane w problematykę katechezy szkolnej. Zanim doczekamy się publikacji referatów wygłoszonych podczas sympozjum, w niniejszym sprawozdaniu pragniemy zaprezentować krótko jego problematykę.

Prowadzący obrady ks. prof. R. Murawski (ATK) stwierdził, że przeniesienie katechezy do szkół obnażyło z całą ostrością braki formacyjne katechetów. Zmieniają się też w szybkim tempie społeczno-polityczne uwarunkowania, w jakich odbywa się katecheza. Sympozjum to pragnęło zatem stanowić pomoc dla poprawienia aktualnej sytuacji, zwłaszcza w dziedzinie formacji katechetów. Dlatego zatroskani o formację przyszłych katechetów, katechetycy polscy reprezentujący różne środowiska, podjęli szereg aktualnych zagadnień związanych z nową sytuacją katechezy w szkole.

Jako pierwszy ks. dr K. Misiaszek SDB (Warszawa) mówił o wyzwaniach, jakie współczesność stawia dla formacji katechetów. Dla jasności wykładu przedstawił on